

Predmet: Ovčara (Miroljub Vujović i drugi)
Okružni sud u Beogradu-Veće za ratne zločine
Broj predmeta: K.V. 4/2006

Glavni pretres 16. juna 2008.

Izveštaj: advokat Dragoljub Todorović, punomoćnik žrtava

Odbrana optuženog Milorada Pejića

Predsednik veća obaveštava prisutne da je u međuvremenu podignuta optužnica protiv Milorada Pejića br. KTRZ 4/03 od 08.04. 2008. godine, po kojoj je on optužen da je počinio krivično delo ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144 KZ SRJ u vezi sa članom 22 KZ SRJ. Optužnica tereti Pejića da je bio u streljačkom vodu na Grabovu i da je učestvovao u streljanju hrvatskih zarobljenika. Nakon što je zamenik tužioca za ratne zločine pročitao optužnicu, optuženi je izjavio da navodi optužnice nisu tačni i da se ne oseća krivim. Živeo je u Vukovaru sa bratom i sa majkom. Brat i majka su 01. jula 1991. godine odlučili da ga pošalju u Bosnu. U Bosni je boravio mesec dana. Po povratku u Vukovar 01.08.1991. godine, otišao je u Negoslavce. Tamo je otišao zbog toga što su ga na ulici sreli hrvatski gardisti i MUP-ovci i tražili da uveče dođe na barikadu. U Negoslavcima je živela njegova tadašnja devojka, a sada supruga, Ljubica Đokić. Kraće vreme su on, njegov pokojni brat, Branko Mijatović i Damir Sireta, bili u kući izvesnog Sime Uvalića. Posle izvesnog vremena prešao je u kuću svoje sadašnje supruge. Dok su bili u kući Sime Uvalića, dolazio je svedok Nikola Dukić i on se tu sa njim posvađao oko toga gde je ko bio i kakve je ko imao zasluge u Vukovaru. Smatra da od te svađe postoji netrpeljivost Dukića prema njemu i da ga zbog toga tereti na sudu da je učestvovao u streljanju hrvatskih zarobljenika na Grabovu.

Na dan 13. septembra došla je neka jedinica iz Mitrovice, ne zna koja je to jedinica ali misli da je korpus. Mobilisali su sve vojno sposobne Negoslavčane, postrojili ih, onda ih prebacili na poljoprivredno dobro *Trešnja* na kome su zadužili vojnu uniformu i oružje. On je dobio pušku marke *Tompson*. Već 14 septembra u popodnevrim satima krenuli su iz Negoslavaca kao podrška tenkovima, koji su krenuli u Vukovar u deblokiranje kasarne. Toga dana su ušli u grad do kombinata *Vuteks*. Tu su prenoćili i sutradan su deblokirali kasarnu. Tu su se zadržali 4-5 dana. Posle su upućeni u *Vučiji dol* gde su bili sve do 05. oktobra i trebali su da krenu u oslobađanje Mitnice, ali nisu krenuli i tu su uglavnom, držali stražu. Na dan 05. oktobra su prebačeni u ul. Svetozara Markovića, do kafane *Cepelin*. Sutradan, 06. oktobra 10-tak ljudi iz Negoslavaca, sa kojima je bio i on došli su u ul. Petrova gora i tu je saznao da mu je baš tog dana (06. oktobra 1991. godine) poginuo brat Bimbo. On je otišao po majku koja je živela u Srbiji u jednom mestu kod Sombora, doveo je u Vukovar i brata su sahranili 08. oktobra. Posle toga, odgovorni ljudi iz vojnih struktura odlučili su da, iz razloga što mu je poginuo brat, on više ne učestvuje u akcijama, već da boravi u Negoslavcima. Vreme je provodio uglavnom u Negoslavcima u kući svoje buduće supruge, a povremeno je odlazio u Vukovar da obiđe svoju kuću.

Poznato mu je da je Vukovar oslobođen 18. novembra 1991. godine. Ne može tačno da se seti, da li se sutradan, ili nakon dva dana, zatekao u dvorištu preduzeća *Velepromet*, dakle ne zna da li to bilo 19. ili 20. novembra. Tu u *Veleprometu* čuo je da ima zarobljenih u autobusima koji se nalaze u krugu kasarne. Otišao je u kasarnu i tamo video 5 ili 6 autobusa u kojima su bili hrvatski zarobljenici. Među zarobljenicima prepoznao je Damjana Samardžića ili Samardžiju, zatim

Žarka Vilenicu, Damira Kovačića. U svakom autobusu je bio po jedan ili dvojica vojnih policajaca. On je jednog od njih pitao da li može da iz autobusa izvuče svog prijatelja i školskog druga Žarka Vilenicu. Policajac mu je rekao da on ima naređenje da nikog ne pušta, ali da za puštanje Vilenice može da pita nekog od oficira. Pitao je nekog od oficira JNA i on mu je odobrio da izvede Vilenicu. Pošto ga je izveo odveo ga je kući njegovog brata u Vukovar i tamo nisu nikoga zatekli, pa je Vilenicu odveo u Negoslavce, u kući njegove buduće supruge. Vilenica mu je usput pričao da mu je njegov prijatelj Damir Kovačić pomogao i molio ga je da, ako može i njega izvuče. Zbog toga je otišao na Ovčaru, tamo je video da u hangaru ima mnogo ljudi, Hrvata, zarobljenika, njih oko 200-250, ušao je u hangar i pored Samardžića video Zorana Gaspara, Gorana Jularića, Acu Paraka, Jozu Željka. Razgovarao je sa Damirom Kovačićem i on mu je rekao da je ranjen, da su ga tukli i na ulazu u hangar i u hangaru, da su tukli sve i na ulazu i u hangaru. Razgovarao je sa jednim oficirima i pitao ga šta će da rade sa ovim ljudima i oficir mu je rekao da će prvo da se popišu, pa će da idu u zatvor u Sremsku Mitrovicu. Oficir mu je rekao da ne može da pusti Kovačića jer svi moraju da budu popisani. Rekao mu je da će ići u zatvor, u Mitrovicu. Lično je video kako uniformisani ljudi tuku zarobljenike u hangaru. Primetio je da se vojna policija, koja se stajala na ulazu u hangar, povukla. Dok je stajao ispred ulaza u hangar, video je da je Nikola Dukić izveo Damira Kovačića, prošli su pored njega na jedno korak udaljenosti, odveo ga je do jednog kanala, na udaljenosti od oko 15 metara i čuo je tri pucnja. Dukić se vratio i obratio mu se rečima „Pejiću nabaci, ovo je za Bimbu“. Shvatio je da je Dukić ubio Kovačića kao osvetu za njegovog brata Bimbu. Počeo je da viče na Dukića, da se ljuti zbog toga što je ubio čoveka i da on nije imao razloga da sveti njegovog brata, kao i da Kovačić nije ništa kriv za smrt njegovog brata. Ispred hangara je stajao još 15-tak minuta, a zatim je na poziv Miroslava Savića otišao sa Ovčare. Savić je bio sa još dve osobe i vozio je narandžastog FIČU, a on je vozio crvenog FIČU, išao je iza Savića. Savić je otišao u Vukovar, a on u Negoslavce.

Poznaje optužene Miroljuba Vujovića, Stanka Vujanovića, Jovicu Perića, Ivana Atanasijevića, Predraga Madžarca, Vuju Zlatara, Gorana Mugošu, Miroslava Đankovića, Slobodana Katića i Nadu Kalabu. Ne poznaje optužene Sašu Radaka, Predraga Dragovića, Đorđa Šošića, Predraga Milojevića, Marka Ljuboju.

Na Ovčari tog dana video je Mugošu, Bulidžu, Miroljuba Vujovića, Stanka Vujanovića, pokojnog Vojinović - Čapala, Miroslava Đankovića, Dukića, Jovicu Kresovića, Nebojšu Zorića. Nije bio na Grabovu, nije bio u streljačkom vodu, nije učestvovao u streljanju, niti je prisustvovao streljanju. Sve što je u vezi sa tim streljanjem rekao svedok Nikola Dukić nije tačno. Oni su bili u velikoj svađi i zato ga je ovaj okrivio. Inače, video je jedan traktor koji je imao prikolicu sa ciradom, koji je bio parkiran ispred hangara u kome su bili hrvatski zarobljenici.

Za streljanje zarobljenika iz hangara na Ovčari čuo je tokom 1992. godine iz kafanskih priča, ali ne zna tačno od koga i nije čuo ko je zarobljenike streljao.

Saslušanje svedoka Miodraga Panića

U potpunosti ostaje pri iskazu koji je dao na glavnom pretresu na prethodnom suđenju 26. novembra 2004. godine. Napominje da je bio svedok pred Tribunalom u Hagu, da je tamo boravio 15 dana i da je svedočio neprekidno 4 dana. Navodi da je u Hagu došao do naredbe iz koje je video da je za evakuaciju bolnice u Vukovaru bio zadužen, u to vreme, pukovnik Nebojša Pavković. Mislio je, pre nego što je u Hagu video tu naredbu, da je evakuacijom bolnice rukovodio, tada major, Veselin Šljivančanin. Pavković je tada bio oficir u kabinetu

Saveznog sekretara. Ne može da se seti ko je tu naredbu potpisao, ali moguće da ju je potpisao tadašnji načelnik kabineta general Vuk Obradović. Međutim, u to nije siguran. To je jedina izmena u odnosu na raniji njegov iskaz od 26. novembra 2004. godine.

Izjavljuje da je bio na sednici vlade SAO Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema u Vukovaru. Ne može da se seti da li je na sednici vlade bilo reči o TO Vukovar. Na sednici vlade nije bilo govora o bilo kakvim smenama. Na sednici vlade je bilo govora o tome gde će se suditi zarobljenim Hrvatima iz bolnice. Tražili su da im sudi civilna vlast koja već funkcioniše i da oni imaju svoje dvostepeno sudstvo i izvršnu vlast. Navodi da je on, kao načelnik štaba gardijske brigade, stekao utisak da je negde pred oslobađanje Vukovara bio smenjen komandant TO Vukovara Jakšić, a da je na njegovo mesto došao Miroljub Vujović. Napominje de je ta smena Jakšića i postavljenje Vujovića za komandanta TO njegov utisak, a da on ne zna kada i ko je smenio Jakšića i postavio Vujovića.

U nastavku svedoka su ispitivali okrivljeni Vujović, Vujanović, Vujo Zlatar, Milojević. Njihova pitanja su se odnosila na detalje koje je svedok Panić izneo u svom ranijem svedočenju i iz tih pitanja i odgovora nije bilo novih detalja vezanih za predmet ovog suđenja.

Saslušanje svedoka Borislava Bogunovića

Nema ništa novo da doda iskazu koji, na prethodnom suđenju na glavnom pretresu 28. aprila 2004. godine, već dao. Pred Tribunalom u Hagu je bio svedok na suđenju Mrkšiću. Šljivančaninu i Radiću. Bio je prisutan na sastanku vlade SAO Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema u Vukovaru 20. novembra 1991. godine. Na tom sastanku je bio i major Veselin Šljivančanin. Šljivančanin mu je rekao da je smenjen komandat TO Vukovara Jakšić i njegov zamenik Antić, a da su umesto njih postavljeni Milorad Vujović za komandanta, a Stanko Vujanović za zamenika. To je on lično čuo iz usta Veselina Šljivančanina.

Predsednik veća mu je predočio da saslušani svedok Miodrag Panić, koji je takođe bio na sednici vlade i koji je bio načelnik štaba gardijske brigade, tvrdi da na toj sednici vlade nije bilo govora o smenama u TO Vukovar. Na to izjavljuje da je o smeni u TO Vukovar čuo od Šljivančanina. On ne zna ni Antića ni Jakšića i ne zna njihova imena, ali je siguran da je to čuo od Šljivančanina na toj sednici vlade. Na toj sednici vlade bio je i Željko Ražnatović - Arkan. Na istoj sednici bilo je reči i o tome da zarobljenicima sudi civilni sud u Vukovaru. Inače, sastanak vlade je trajao 40-tak minuta. Ministar pravosuđa Vojin Suša je najviše insistirao na tome da se zarobljenicima sudi u Vukovaru. Diskutovao je i Arkan koji je tražio da se što pre formira civilna vlast. Nije bilo govora o tome o kojim zarobljenicima se radi. Kada je došao u dvorište *Veleprometa*, gde je održana sednica vlade, video je više autobusa. Ne zna da li su u njima bili zarobljenici ili civili. Zna da su ti autobusi otišli prema Šidu.

Saslušanje svedoka Branka Fota

Ostaje u potpunosti pri iskazu koji je dao na prethodnom suđenju, na glavnom pretresu 28. aprila 2004. godine. Predsednik i članovi veća, kao i zamenik tužioca i punomoćnici oštećenih nemaju pitanja za svedoka.

Branilac optuženog Vujovića adv. Milan Zaklan predočio je svedoku da je u istražnom postupku izjavio da je par dana posle oslobodjenja Vukovara, možda 10 dana, u kancelariji do svoje video naredbu staru nekoliko dana iz koje se vidi da je pukovnik Mrkšić postavio Miroljuba Vujovića za komandanta TO Vukovar, a Stanka Vujanovića za njegovog zamenika. Po toj izjavi iz istrage proizlazi da je par dana (što bi moglo da znači samo dva dana) posle oslobodjenja Vukovara video naredbu pukovnika Mrkšića o postavljenju Milorada Vujovića za komandanta TO, a koja

je bila stara nekoliko dana, a to znači 3-4 dana, a što znači da je ta naredba mogla biti napisana 2 dana pre oslobođenja Vukovara. Analizom te izjave koju je branilac predočio svedoku nesumnjivo proizlazi da je ta Mrkšićeva naredba napisana pre oslobođenja Vukovara. Međutim, kada je branilac optuženog Vujovića tu izjavu predočio, svedok je rekao da pouzdano zna kada je video tu naredbu, a taj datum je 15. decembar 1991. godine. Objašnjava da je siguran da je to 15. decembar zbog toga što su tog dana imali neku prezentaciju slika porušenog grada Vukovara na sajmu u Beogradu. Izjavu u istrazi svedok je dao 26. juna 2003. godine, a na glavnom pretresu na prethodnom suđenju 28. aprila 2004. godine. Ni jednom nije pominjao ni datum 15. decembar, a ni prezentaciju slika porušenog Vukovara na sajmu u Beogradu. Zbog takve izjave predsednik veća i zamenik tužioca su sa više pitanja pokušali da dobiju odgovor zašto na prethodna dva saslušanja nije pominjao 15. decembar, niti sajam u Beogradu. Precizan odgovor nisu dobili.

Fond za humanitarno pravo